

Szerkesztőségi Iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÄUER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 221. szám.

Szerda, szeptember 29.

Az állami tisztviselők.

— szeptember 29.

Az állami tisztviselők országos kongresszust tartottak vasárnap Kolozsvárott. Mivel nálunk a sok sok kérdés között elsőrangú hely jut a tisztviselők kérdésnek is, nem lehet a dolog fölött egyszerűen átsiklani, hanem legalább egy pillanatra meg kell állni mellette.

Szomoru jelszó lebegett ennek a kongresszusnak sötét, borús egén. Dante örök lemondást hirdető szállóigéje a „Lasciate ogni speranza“ van felírva a kongresszus egére, összeróva azokból a betűkből, amelyeket az immár negyvenkét esztendő alkotmányos élete irt fel a tisztviselő sorsának táblájára, sorakoztatva azt a sok mulasztást, melyből megalkotódott a mai tisztviselő kérdés, annak minden bajával, aggasztó tüneteivel.

A magyar közélet posványát dagasztották magasra az intézők, mikor szükségén és mértéken felül szaporították a hivatalokat, tették rideggé a bürokráciát. A hivatalokat tenyészítő állam körülötte nem tudta megépíteni az erkölcsi és anyagi biztosítékok várta.

Negyvenkét esztendeje tüskéképződés, családoka remény az erkölcsi alapot nyújtó szolgálati pragmatika; ugyanennyi idő alatt minden toldozgatás és foltozgatás mellett az élet és közforgalmi viszonyok teljes és folytonos átalakulása következtében vagyoni helyzete megpusztult ennek a kornak annyira, hogy a középosztálynak ez a vezető rétege már a magasabb fokozatokon is a pauperizmus rémével viv mindennapi küzdelmet.

A folytonos szaporodása az állami tisztviselőknek nem volt rokonszenves a

nemzet termelő elemei előtt, a közigazgatás a lévesztett célok és helytelen eszközök következtében ebben az országban vasgyűrű lett, amely mindjobban szorította, fojtogatta a társadalmi életet. És a vérünk-ből való vér, a testünk-ből való test, a magyar állami tisztviselő, mint az állami mindenhatóság drága, kellemetlen végrehajtó kezege veszítette folyton a rokonszenvet.

Arra, hogy a tisztviselőknek megadtván az erkölcsi biztosíték a szolgálati pragmatikával, legyen annak erős támasztéka felfelé és lefelé egyaránt, nem gondolt az állam. Arra, hogy a tisztviselő vagyoni helyzete arányba hozassék az igazi közforgalmi viszonyokkal, egy kormánynak sem volt elég pénze. Mert a folytonos státusz szaporítás, amit a felesleges bürokrácia teremtett, ezrek és tízezrek között osztotta fel azt, ami tiznek, százaknak segítség, a vagyoni függetlenség alapja lehetett volna.

Ha még hozzávesszük ezekhez a szomoru tényekhez azt, hogy negyven esztendő alatt nem jelölték ki a tisztviselőknek az erkölcsi és anyagi boldogulás végső, de megvalósítható határait, hanem csak hiu ígéretek hangzottak, akkor tisztában lehetünk azzal, hogy minő nyomolt hangulat, mennyi jogos panasz gyülemlett össze a kolozsvári kongresszusra.

A tisztviselőkérdést pedig meg kell oldani, mert nálunk minden állami tisztviselő egytől-egyre a magyar állameszmének. Ezt azonban a kétségbeesett, nyomorult életviszonyok között tengődő, folyton kísértésekkel küzdő, aggodalmakkal szorongatott tisztviselők meg nem őrizhetik. Kevesebb hivatal, kevesebb tisztviselő,

igazi produktív munkával, erkölcsi függetlenséggel, a viszonyokhoz igazán hozzá-mért javadalmozással legyen a programm s akkor a tisztviselő-kérdés önmagától megoldódik.

A városi vízvezeték.

— Megkezdtek a próbafurást. —

Nagybeeskerek, szeptember 29.

Mint ismeretes, a városi képviselőtestület egyhangulag elhatározta, hogy a vízvezeték városunkban létesíti s e célra hosszú, szakszerű fejtegetéseket alapul véve, oly irányban döntött, hogy a vízvezeték vizét nem a felkínálkozó Béga vízből veszi, hanem e célra mélykutakat furat s ezek vizét használja fel a vízvezeték céljaira.

Nem akarunk ismétlésekbe bocsátkozni, mert hiszen lapunk olvasói éppen a lapunkban megjelent számos szakszerű fejtegetés révén untig ismerik azokat az érveket, amelyek a képviselőtestület. Akkor, amikor a képviselőtestület a mélytalajviz mellett döntött, egytől-egyre elhatározta, hogy a több irányban felmerült aggodalom eloszlatása szempontjából, nehogy azzal legyen vádolható a város, hogy ezen közegészségi szempontból elsőrendű és főfontosságú kérdésben előkészületlenül, elhamarkodva járt el, hogy mielőtt a vízvezeték ügyében a szükséges intézkedések megtételnek alkalmas helyen próbafurást eszközöltet, acélból, hogy egyáltalán kapható-e minden célra megfelelő jó és elegendő víz.

Ismeretes ugyan, hogy városunkban most már számos mélykut van, a melyek víze nem egy és ugyanazon rétegből származik, hanem háromféle mélységből ered. És pedig vannak, hogy ugynevezzük, a felületes mélykutak, melyek víze 70—80 méter mélységű talajvizből származik.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Adieu szerelem!

Mikor Mad Woman's Foe tiszteletes ur tudatta a mi tudományos akadémiánkkal világra szóló felfedezését, az ülésen jelen volt tagokon hihetetlen megdöbbenés vett erőt és az örökös titkár sürgősen küldött a többi halhatatlankért.

Amint mindnyájan együtt voltak (hatvan-hatan tizenegy osztályban), röglön két táborra oszoltak, a há asok a felfedezés mellett, elvben; a nőtlenek ellene, tényleg, mielőtt még ismerték volna. Ez utóbbiak közt a zoológisták és az orvosok tudományos tagadásuknak a zordságával tüntek ki.

— Ez a Mad Woman's Foe feminista, mondogatták. De a matematikusok, a földrajztudósok és mindenek fölött a csillagászok, csendes családapák, hajlandók voltak hinni.

— Ki tudja? sóhajtottak, furcsa lenne!

A második osztályban, a gépészekében örömtől kábultan ujongtak.

— Oh, minő Nobeldij a jövő esztendőre! milyen nagyszerű Nobeldij! . . .

Mert nem kételkedtek benne, hogy az új találmány fogantyu.

Az örökös titkár hangosan felolvasta a levelet. Nem mondott semmit, de Archimedes által írottak látszott az Edison nyelvén, ha ez a csoda lehetséges és elképzelhető volt. Egy mineralógus (7. osztály) szórakozottan támogatva egy 8. osztályos botanista által, azt indítványozta, hívják meg Mad Woman's Foet, jöjjön Párisba. Az akadémia elég gazdag, hogy megengedje magának ezt a fényűzést. Eleget vádolták, hogy Angliába, Németországba, sőt Amerikába hagyja vándorolni a modern lángész leg szebb leleteit. Mindenesetre meghallgathatják annak a módnak a feltalálóját, hogyan lehet nő nélkül megenni.

Mert ebből állott a felfedezés.

Amint a tengeralatti huzal táviratát vette, husz szóból álló válasz előzetes megfizetése

mellett, a tiszteletes tizenkilenc részét megtakarította a tintának. „Indulok“, válaszolta. És jött.

Mad Woman's Foe már régóta sandított Franciaországra s meg volt rá az oka. Olvasa összes regényeinket, ismerle valamennyi szindarabunkat, figyelemmel kísérte tippjainkban ösz-szes szenedélyből eredő büntényeinket, meg volt a könyvtárában az összes 18.776 kötet költeményünk. Páris eszményi kísérleti tér volt az olyan találmánynak, mint az övé, mert a női uralom négy sarkáról, észak, nyugat, kelet és délről roppant folytonos, két ezredéves átkozódás hangzott fel a nem ellen, melynek az anyánkat köszönhetjük. Itt szabadságot lehetett váltani!

Az akadémia bámulatosan csinálta a dolgot. Egy fizikusból, egy vegyészből, egy gynecologból és sajátosság módon egy mezőgazdászról álló bizottság vonult ki fogadására a pályaházba. Sorsolás után jelölték ki őket. Nagy gálába voltak öltözködve valamennyien.

S a dolog nem volt tulhajtott. Gondoljuk el csak, hogy minő fontos felfedezésről, az emberi nem boldogságáról volt szó! Nem lesz többé nő, azaz adieu szerelemi gyötrelmem, mely mellett a fogfájás csak cirógatás. Nincs többé családi lárma, köny és pörlekedés, nincs házasságtörés, nincs elválás! Végök a pszichológiai regényeknek, a szindaraboknak, a számtalan rimes nyög-décseléseknek és — oh álmok álma! — vége a feminizmusnak, szóval világbékét fogunk élvezni!

— Oh, mondták a fogadó bizottság tagjai, ez nagyon szép lenne! Tudományosan el sem merték képzelné a következményeket. Egészen addig mentek, hogy Socrates Xantippe nélkül!

És fejüket csóválva haladtak a pályaház felé, tele reményvel és hitetlenséggel.

Szükségtelen mondanunk, hogy a sajtót tulajdonoson felizgatta a kitünő Mad Woman's Foe megérkezése, kit előtte való nap még alig ismert. A mellett, hogy az összes lapok képviselve voltak a kiszállásnál, nem volt egy sem, mely reggeli számában már leírását ne közölte volna a készü-léknek, melynek segítségével meglehetünk nő

nélkül. Örült pornografiai verseny volt ez; de alaposan csalódtak: éppen nem az volt.

Amint a vonat berobogott, az akadémia nobíliisan előre ment a riporterek raja közt és Mad Woman's Foe megjelent a hálókocsi küszöbén, vagyis inkább megjelentek, mert hát ketten voltak. A valóságban inkább két majom, mint két ember volt. Kifogástalan egyszerű és gyakorlati uti öltözetben, hatalmas szivarral a szájokban. Kerek szemüvegeik mögött vadmacska szemek pislogtak. Lelöggő karjaik majdnem a földet érték. Érezni lehetett, hogy egy mozdulattal négy lábra ereszkedhetnek s egy másikkal a fán lóghatnak. De nagyon méltóságosak voltak és komolyak. A hatás mély volt a küldöttségre.

— Melyik kettőjök közül tiszteletes Mad Woman's Foe ur? kérdezte a mezőgazdász.

— Én, — mondta, a jobbról álló.

És bemutatta a társát:

— Ez az ur az alany, az én barátom és tipikus ösöm, foglalkozására nézve valóságos gorilla. Anima vili-nek neveztem őt el, mindjárt megtudják, hogy miért, az állatkertben. Menjünk.

Haladék nélkül vitték őket az ak démiába, hol a hatvanhat hallhatatlan ünnepélyes és zárt ülésre ült össze.

— Uraim! kezdte itt a híros feltaláló, nagyon egyszerű a dolog, de hát ki kellett gondolni. Én három izben nősültem, három martiroságot állottam ki, a szökét, a barnát és a vöröset. Sürgősen végét kellett vetni, mert mármár újra kezdtem. Felütöttem a bibliát. Minden bannen van a bibliában annak, aki tud benne olvasni. A genesisre bukkantam, hol meg van magyarázva a nő teremtetése; és miután gondolkoztam fölötte éjjeli lámpám mellett a paróchián, mert hát pap vagyok egy őserdőtől körített kis faluban és megértettem összes boldogtalanságunkat, minek a jó isten szórakozottságavolt az oka.

Az első időben nekünk férfiaknak huszonöt oldalbordánk volt. Ebből most hiányzik egy s minden baj innen van. Ádám apánknak még meg volt mind a huszonöt és ő boldog volt. Egyedül járt-kelt a paradicsomban. Egy izben a

Ezen mélységű kutak ellen többször merül fel panasz, hogy a vizök sárgás, gyakran zavaros és hogy kemény volna s így a háztartás céljainak nem felel meg. A második rétegből eredő mélykútak vize (100—110 m.) már jobb, de még mindig ad alkalmat a kifogásokra, míg végül a 120 méternél mélyebb rétegből eredő mélykúti víz (Petrovics-utca sarkán) már nemcsak színtelensége, tisztasága, szagtalanság és hőmérséke folytán megfelel a jó ivóvíz kivánalmainak, de főleg, mint bakteriologice kimutatva lett, teljesen csiramentes és mint vegyileg kimutatva lett, hogy majdnem oly lágsága, mint a Béga vize, de mindenesetre jóval lágyabb a budapesti vízvezeték vizénél.

A Béga viz 3, az említett kutviz 5, míg a budapesti vízvezeték viz 9 keménységi fok.

Mindezek szerint az így mélységből eredő víz teljesen megfelel azoknak a kivánalmaknak, melyet a jó ivóvíz irányában támaszthatunk, miután egyuttal lágy s így a háztartás minden céljának megfelel s ha ilyen vizet vezetne a nagybecskereki vízvezeték, úgy soha panasz nem merülhetne fel.

A város által tervbe vett próbafúrások célja éppen az, hogy megvizsgáltsék, vajon kapható-e egyáltalán ilyen minőségű víz elegendő mennyiségben, mert a vízvezeték vizének nemcsak jónak, de elegendőnek is kell lenni. Már pedig ilyen városnak, mint Nagybecskerek, sok víz kell.

Dr. Perisics Zoltán polgármesterünk, városunk képviselőtestületének többször említett határozatát most foganatosította azzal, hogy a próbakut furását hozzá értő szakemberrel megkezdtesse az aradáci kapunál levő vámház udvarán már egy hét óta dolgoznak a próbakuton, amelynek mérete nem is oly megvetendő, mert a próbakut csöve 30 cm. s jelenleg már tekintélyes mélységben vannak s mint értesülünk a kilátások a víz mennyisége tekintetében jók.

Nagybecskerek minden lakója bizonyára örömmel veszi tudomásul ezen hatalmas lépést a vízvezeték létesítése körül s mindannyian őszintén kívánjuk hogy a próbafúrás sikerüljön s 30 cm. vastag vizugara a jó, használható vizet állandóan, bőven adja.

Dr. F. B.

Gyermeknek és felnőtteknek
109-1-34

A külföld és a belföld legkiválóbb szaktechnikéi, mint legjobb táplálékot ajánlják a Kutak tálányszékélnél, béhurutnál és hasmenésnél.

mint a napon aludt, a fügefá alatt, a teremőnek az a furcsa, de fatális ötlete támadt, hogy magot vesz belőle. Kétségben kívül már elfáradt a sok jó dolog teremtésében s hanyagul egy oldalbordáját vette ki Ádámnak, hogy abból faragja Évát. Szegény Ádám, mondták a szánakozó angyalok, oda a te boldogságod s az a legrosszabb, hogy gyötrelmed saját magadból támadt. Ez a kivett oldalborda, uraim, ez volt a huszonötödik. Ez az én felfedezésem.

— És mit okozkodik ki ön ebből?

— Visszaültem azt a férfi mellkasába.

— Hogyan?

— Az állatokból veszem ki, mint a hogy manapság szokták az orvosok minden emberi szervünkkel.

És elbeszélte nekik, hogy a községgel határos őserdőben jártában keltében megismerkedett egy derék gorillával, mely hasonlított hozzá, akár csak testvére lett volna és a kit gyötört az ösztön, hogy felhatoljon a fajok vegyes eredetére. Reszkettek tőle az összes falusi nőszemélyek.

Magamra vállaltam a kigyógyítását, mi egy csapásra az enyémet is biztosítandó volt. Megbeszéltem a dolgot Anima vilivel, aki rendkívül értelmes teremtés. Aztán kivettem egy oldalbordámat és az ő mellébe illesztettem bele, hol az hamarosan benőtt. Most nekem csak huszonhárom oldalbordám van, neki huszonöt és mindketten teljesen mentesek vagyunk minden szerelmi vágyaktól. A nem végkép kihalt bennünk úgy, hogy a legszebb nők is hasztalan kacsingatnak ránk. Különböző tapasztalatuk után ítélnék.

És vitte őket ki az állatkertbe, hol a pajtását a majomkretche bocsátotta be kísérlet okából, hol a többi majmok legott nagy kíváncsian fogták körül. Anima vilin azonban nagy egykedvűn elővette a pipáját, rágyújtott és elkezdte olvasgatni a Revue des Deux Mondesot, sértetetlenül a sok Putifárné között.

Ott hagyták éjszakára, másnap reggel azonban csak a farkát találták meg a tudomány végtelen kárára.

Emile Bergerat.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Védőküldvények részére minden nap délelőtt 12 óráig. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad. Zuhanyfürdő minden nap délután.

Október 3. Nagybecskereki kereskedők egylete közgyűlése.
Október 4. A közg. biz. ülése.
Október 7., 8., 9., 10. Országos vásár.
Október 11. Őszi rendes közgyűlés.

— **Személyi hir.** Botka Béla főispán ma reggel hivatalos ügyekben néhány napi tartózkodásra Budapestre utazott.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa mn délelőtt dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen folyó ügyeket tárgyaltak.

— **Doktorrá avatás.** A budapesti tud. egyetemen f. hó 25-én avatták jogi doktorrá Paulinyi Gyula antalfalvai kir. járásbírósi joggyakornokot, néhai Paulinyi Sámuel antalfalvai ág. ev. lelkész fiát.

— **Uj postahivatal Nagybecskereken.** A temesvári m. kir. posta-távírdáigazgatóság közhírré teszi, hogy Nagybecskereken a bégaparti vasuti állomáson „Nagybecskerek 2.” elnevezéssel folyó évi október hó 1-én új posta- és távbeszélő-hivatal lép életbe, mely közönséges és ajánlott levelek, csomagok, 1000 koronáig a belföldre, külföldre pedig a nemzetközi postaejegyzményben megállapított összegig postautalványok, utánvételek és postai megbízások, valamint táviratok és távbeszélgetések fölvetelével, kézbesítésével, illetve közvetítésével foglalkozik és a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt is működni fog. Összeköttetését a bégaparti állomáson átvonuló postavonatok és a nagybecskereki helyi járatok útján fogja kapni és kézbesítési kerületébe a bégaparti vasuti állomás tartozik.

— **A csendőrség köréből.** Forgách Elemér csendőrfőhadnagy ma szakaszának megvizsgálására elutazott Nagybecskerekéről s távolléte alatt somyai Szilágyi Elemér hadapród-örömester helyettesíti.

— **A nagybecskereki munkásgimnázium.** A Torontálvármegyei Közművelődési Egyesület nagybecskereki munkásgimnáziuma tudvalevően október 5-én kezdi meg ezidei tanfolyamát, a mely március hó végéig tart. A kultúregyesület most felhívást bocsátott ki, amelyben közli, hogy a munkásgimnáziumot minden felnőtt férfi és nő díjtalanul látogathatja s aki Knyaszkó Lajosnál, a gimnázium igazgatójánál október hó 5-dikéig jelentkezik s az előadásokat rendszeresen és állandóan látogatja, a tanfolyam befejeztével látogatási bizonyítványt kap. A kultúregyesület elnöksége egyúttal megkereste az összes munkásgyűléseket is, a melyeknek felhívja figyelmét a munkásgimnáziumra s felszólítja a munkásokat, hogy minél nagyobb számban látogassák az előadásokat. A magunk részéről mi is a legmelegebben ajánljuk a munkásoknak a gimnázium látogatását, mert hiszen a munkásoknak is különös érdeke, hogy művelődjenek. A munkások igazi boldogulásukat csak a műveltség erejével érhetik el s azért a munkások maguk ellen vétenek, ha nem művelődnek s az erre nyújtott alkalmat meg nem ragadják.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A báránvosi önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait a m. kir. belügyminiszter az 1909. évi 118.321. sz. a. láttaozta.

— **Szent-Mihály napja.** A régi magyar gazdák naptára szerint ma kezdődik az őszy vagyis inkább a gazdaság új esztendeje. Változtak a cselédek, betelerlék a jószágok, bérlők, lakók, hurcolkodtak, egészen új képet öltött a puszta, a falu. Ma már nincs különösebb jelentősége Szent-Mihály napjának. Legfeljebb annyi, hogy tegnap estétől kezdve már este 7 órakor kondultak meg a harangok.

— **Önkéntesi vizsgák.** Mint Temesvárról jelentik, tegnapelőtt befejeződtek ott az összes önkéntesi vizsgák, a melyek eredménye szerint a 61-ik gyalogezrednél is befejeződtek a vizsgák; zászlósok a következők lettek:

Agárdy Jenő, Török Árpád, Balla Kálmán, Bartha Béla, dr. Sárfa, Frei János, Bach Aladár, dr. Kovács János, dr. Bartók, Márton Dezső, Balogh János, Hidvéger, Zakár Kelemen, Hajdu Kristóf, Farkas Sándor, Stefan Mátyás, Hay Miklós, dr. Kovács Jenő, Mező Sándor, dr. Selyeb, Sallay, Könyves Tóth Kálmán, Grászal József, Szaploneczay, Tóth Sándor. Elbukott 13; második évre visszamaradt 2.

A 19., 20. és 21. tábori tüzérezrednél tüzemesterek lettek: Stróbl Sándor, Knopp, Stadler, Tedeschi, Molnár, Krayer, Avéd, Lichtscheindl, Paul, Böszörményi, Stróbl József, Péczes, Rédei, Elefánt, Singer, Wojnovic Quidó, dr. Vértes, Mohiló Aladár, Koreck és Willim.

A 7-dik tábori tarackezrednél: Dr. Heim Ernő, Mann Andor, Novobáczky, Reiss, Sárkány, Rupesics, Tóth Kálmán.

A 7-ik lovastüzér osztálynál: Fekete N., Zirka Sz., Bielek Vilmos, Marasch Gyula. Összesen 7-en buktak el; 1 visszamaradt második évre.

Itt emlíjük meg azt is, hogy Mattanovich Géza, Mattanovich György városi jegyző fia a Görzben állomásozó 47-ik közös gyalogezred önkéntese is sikerrel tette le az önkéntesi vizsgát.

TÁVIRATOK

A válság.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál” eredeti táv.) Wekerle Sándor miniszterelnök ma este 10 órakor titkára, Bárczy István kíséretében Bécsbe utazik, ahol a király holnap délelőtt külön kihallgatáson fogadja. Ezen a kihallgatáson veszi át a miniszterelnök a király döntését a lemondás dolgában. A király minden valószínűség szerint tudomásul veszi a kormány lemondását s a válság elintézéséig megbizza az ügyek vitelével.

Kossuth a királynál.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Wekerle Sándor miniszterelnök holnapi királyi audienciájának tárgyát fogja képezni Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek meghívása a királyhoz. Kossuth Ferenc kihallgatása valószínűleg pénteken, vagy szombaton lesz, amelyen Kossuth előterjeszti a királynak ismeretes kibontakozási tervét. Ennek a tervnek az elfogadásától, vagy el nem fogadásától fog függni a válság további sorsa. Azt beszélik, hogy a függetlenségi párt akkor is vállalkozik a kormányzásra, ha a királynak 2—3 bizalmi embere lenne a kabinetben. Kossuth csak azt szeretné, ha a király Lukács László helyett Kúen-Héderváry grófot nevezné ki miniszterelnöknek.

A képviselőházi alelnökök lemondása.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál” eredeti táv.) Rakovszky István és Náva János, a képviselőház alelnökei a változott pártviszonyokra való tekintettel lemondottak alelnöki tisztségükről. A lemondásra vonatkozólag Justh Gyula kijelentette, hogy ő azokat egyszerűen a Ház elé terjeszti. Arra a kérdésre, hogy ő lemond-e, kijelentette, hogy erre neki nincs oka, mert ő a képviselőház többségi pártjának bizalmából ül az elnöki székben.

A hadügyi költségek.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a Fremdenblatt kijelenti, hogy a közös hadügyi költségeknek redukálásáról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak.

Kossuth meghívása.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál” ered. távirata.) A függetlenségi pártkörben most rendkívül nagy az öröm afölött, hogy Kossuth Ferencet, a párt vezérét a király kihallgatáson fogja fogadni. A függetlenségi képviselők erősen bíznak abban, hogy az uralkodó őket fogja a kibontakozás kerestülvitelével megbizni. Hir szerint Justh Gyula szintén elismerte már, hogy az önálló bankot 1911-ig nem lehet felállítani s állítólag ő is helyesli azt a tervet, hogy egy-két éves provizorium adassék, azzal a kikötéssel persze, hogy ez az idő használtassék fel az önálló bank előmunkálatainak a végzésére. Egy másik jelentés szerint a 67-es pártokban nem bíznak abban, hogy a király rábíráható legyen arra, hogy a kormányzást tisztán függetlenségi politikusokra bizza.

Egy másik jelentés arról szól, hogy a függetlenségi párt intéző-bizottsága még e hét végén ismét összeül s ez alkalommal Kossuth Ferenc állítólag már közölni fogja királyi kihallgatásának az eredményét.

Thaly Kálmán temetése.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az elhunyt Thaly Kálmán temetése holnap délután lesz Pozsonyban. A temetésen a képviselőházat Mérey Lajos képviselő fogja képviselni.

Az osztrák zürzavar.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Bécsből jelentik, a csehek és a németek közötti egyenetlenség és harc még egyre tart s a csehek a parlament napirendje dolgában ultimátumot állítottak fel. A nagybirtokosok mindkét csoportja most, a tizenkettedik órában is még egyre fáradozik azon, hogy elfogadható napirendet állapíthasson meg, ez a fáradozás azonban alighanem hiábavalónak fog bizonyulni, amennyiben a csehek most újabb ismét olyan követelésekkel lépnek fel a németekkel szemben, amelyeknek teljesítése már előre is ki van zárva. Megbízható politikai értesülés szerint a cseh tartománygyűlést állítólag még e hét folyamán ismét be fogják rekeszteni, sőt valószínű, hogy mihamarább fel is fogják oszlatni.

A kréai kérdés.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból érkező jelentés hírül adja, hogy a mennyiben a hatalmak európai embert küldenek ki kormányzóknak Kréta szigetére, a porta követelni fogja, hogy az új kormányzó lépjen be mint állampolgár Törökország köteleibe. A hír azt is mondja, hogy a védőhatalmak ez ügyben közös értekezletet fognak egybehívni, a melyen határozni fognak a porta eme kívánsága felett.

Határidő-üzlet.

Table with 2 columns: Határidő-üzlet, dátum, érték. Rows include Buza (októberre), Rezs (októberre), Zab (októberre), Tengeri (októberre).

Közgazdaság.

Tenyészállatkiállítás és ügétő-verseny Kiszomborban.

A torontálmegyei gazdasági egyesület, miként lapunk tegnapi számában már jeleztük, karöltve a kiszombori gazdasági olvasókörrrel, szeptember hó 26-án Kiszomboron tenyészállatkiállítást és földmives gazdák lovai számára ügétőversenyt tartott. Ez a kiállítás a kiszombori rendezőségnek páratlan tevékenysége folytán oly ünnepélyes formában és oly díszes keretekben folyt le, hogy arra valóban büszkék lehetnek a kiszomboriak.

Rónay Ernő, a kiszombori olvasókör elnöke volt a lelke a rendezőségnek s munkálkodásában különösen lelkes támogatói voltak: Dr. Schreiber Jakab orvos, Árpás Gyula plébános, Beyerlein Antal kiszombori jegyző, Ókrós József igazgatótanító, Tilschneider Vilmos tanító, Viola Ferenc bíró, Balla János, stb. Az ünnepélyre rendkívül nagyszámú közönség sereglett össze Kiszomborban, melynek soraiban ott láttuk: Tallián Béla v. b. t. tanácsost, báró Gerliczy Ferencet, Hervay István Csanádmegye alispánját, Haasz Sándor Csanádmegyei arvaszéki elnökét, Tókey Jenő csanádmegyei gazd. egyesület titkárát, Wertán Istvánt, Kaiser Lajost, Bayer Alajost, Sziklássy Istvánt, Kaiser Lajost, Bayer Alajost, Sziklássy Imrét, Lászlóffy Ferenc főhadnagyot, Dörmann Henrik századost, Sierban Viktor temesvári gazd. felügyelőt, dr. Mihálovics Istvánt, Demkó Istvánt, Eördög Virgilt, a környékbeli községek küldöttsegeit, stb.

Az érkező vendégeket a községben diadal-kapuk várták, a házakról pedig lobogók lengtek. Különösen szépen volt díszítve Rónay Jenő kastélya s kastélya előtti kertje. Festőien szép látványt nyújtottak a banderisták; ezek valamennyien pitykés piros mellényben s lobogós fehér ingujjban vonultak az érkező notabilitások elé.

Az ünnepély reggel 8 órakor isentisztelettel kezdődött, utána gyülekezés volt a gazdasági olvasókör előtt; 9 órakor volt az ünnepélyes kivonulás a kiállítás helyére. A menetet a kerékpárosok nyitották meg, kiknek virággal díszített kerékpárjai gyönyörűen festettek; a kerékpárosok után a banderisták menete haladt s utánuk vonult a nagyközönség, a kiszombori tűzoltóság rezesbandájának zenekísérete mellett.

A kiállítást pont fél 10 órakor Rónay Ernő, a megyei gazd. egyesület alelnöke nyitotta meg, kit megérkezésekor dr. Schreiber Jakab üdvözlő beszéddel fogadott. Rónay Ernő válaszában, esetleg a kiállítás célját és jelentőségét, azt megnyitottnak nyilvánította ki. Ezután megalakult a bíráló-bizottság, melynek tagjai lettek:

I. A tenyésztehének bírálatánál: Elnökök: Sziklássy István és Sierban Viktor; tagok: Kohlen Vilmos, Balla Illés, Kozma Ferenc (Apátfalva) és Engler Mihály.

II. Az üszők bírálatánál: Elnök: Bayer Alajos; tagok: Tókey Jenő, Hegyes György, Jung Jakab és Matuszka Márton.

III. A csikóskancák bírálatánál: Elnök: Rónay Jenő; helyettes-elnök: Lukácsy Imre; tagok: Schreiber Miklós, Gulácsi András, Balla János, Nyári Sándor és Herglőcz István.

IV. A 3 éves kancák bírálatánál: Elnökök: Hadfy Károly és Dörmann Henrik; tagok: Roth Henrik, Huszlik István, Szilágyi Pál és Ruttner N. állatorvos.

V. Az 1-2 éves csikók bírálatánál: Elnökök: báró Gerliczy Ferenc és Hervay István; tagok: Reisinger Miklós, Dáma János, Bataity Márion és Kis Ferenc.

VI. A baromfiaknál: Elnök: báró Gerliczy Ferenc; tagok: Rónay Dóra, Jóó Sándorné, Balla Illésné, Reisinger Miklós, Tézsla Andrásné és Szilágyi Pálné.

VII. Az ügétő-versenynél: Indító: Tilschneider Vilmos; ellenőrök: Szilágyi Pál és Szekeres Lajos.

VIII. A teherversenynél: Indítók: Jóó Sándor, Balla János, Erdélyi János és Hadik Illés.

Az ügétőverseny és a teherverseny bíráló-bizottsága: Elnök: Tallián Béla; tagok: Rónay Ernő, báró Gerliczy Ferenc, Rónay Jenő, Marton Andor, Hervay István, Haas S. és Veress Kólemon.

A bíráló bizottságok határozatai alapján diszoklevelet nyertek: Rónay Ernőnek versenyen kívül kiállított simenthali keresztelésű tenyészete; Rónay Jenőnek versenyen kívül kiállított montafői és ultheni keresztelésű tenyészete; Rónay Ernőnek rocka és himpszirei keresztelésű Kollektív juhkiállítása és kollektív mangolica kiállítása és Rónay Jenőnek ménese.

A díjazás.

A bírálatok eredményei: Szarvasmarhák díjazása. Piros-tarka tehének és 2 éves üszők mint tenyészállatoknál: I. díjat, 30 koronát és elismerő oklevelet nyert Hódi József, Porgány. II. díjat, 20 koronát nyert Juhász Illés, Kiszombor. III. díjat, 10-10 koronát nyertek Tézsla József, Kővári Lajos, Szekeres Márton és Gulácsi András, Kiszombor kollektív kiállításért 30 kor. díjat és elismerő oklevelet nyert Hinkó János, Kiszombor.

Piros-tarka 1 éves növendék üszöknél: I. díjat 20 koronát és elismerő oklevelet nyert Kohajda Mihály Kiszombor. II. díjat, 10-10 koronát nyertek Gulácsi József, Pásztor Izsák, Molnár Mihály, Viola Bálint, Kiszombor. Kohajda Mihály és Szűcs Bálint, Porgány.

Lovak díjazása: Szopós csikóval bemutatott anyakancánál. I. díjat, 50 koronát és elismerő oklevelet nyert Tóth Jenő, Porgány. II. díjat, 30 koronát nyert Csokány Lukács, Óbessenyő. III. díjat, 20-20 koronát nyertek Flóri Juon, Óbéba, Viola Bálint, Kiszombor és ifj. Krauser Antal, Ujszentiván. IV. díjat, 10-10 koronát nyertek Pósa Pál, Porgány, Viola Bálint, Szűcs József, Tóth Antal, Kiszombor, Balthazár Péter, Ujszentiván, Kohajda Mihály, László István, Csejtei Mihály, Ambrus András, Fruza József, Balla Illés és Szekeres Mihály, Kiszombor.

3 éves kancacsikóknál I. díjat, 40 koronát és elismerő oklevelet nyert Tóth Antal, Porgány. II. díjat, 30 koronát nyert Viola Bálint, Kiszombor. III. díjat, 20-20 koronát nyertek Kohlen Vilmos, Nagyösz és Matuszka Márton, Kiszombor. IV. díjat, 10-10 koronát nyertek Csokán Lukács, Óbessenyő és Tóth Jenő, Porgány.

1-2 éves kancacsikóknál I. díjat, 30 koronát és elismerő oklevelet nyert Kohlen Vilmos, Nagyösz. II. díjat, 20-20 koronát és elismerő oklevelet nyertek Csejtei Mihály, Kiszombor és Róth Henrik, Nagyösz. III. díjat, 10-10 koronát nyertek Róth József, Nagyösz, Stoin György, Óbessenyő, Schmelcz Miklós, Ujszentiván, Miklovics Pál, Darócz György, Síha István, Kiszombor, Kendi János, Kübekháza, Ambrus András, Csejtei Mihály, Kiszombor, Kasza Pál, Szerbkeresztur, Gábor Miklós, Kasza Mihály, Jóó János, Selmezi Antal, Kiszombor, Tóth Antal, Porgány.

Az ügétőverseny. I-ső lett (Ezüst óra emléktárgyat kapott) Wolf Miklós Nagyösz,

II-ik lett (20 kor. díjat nyert) Huszlik György Kiszombor. III-ik lett (10 korona díjat nyert) Balla Illés Kiszombor. IV-ik lett (10 korona díjat nyert) Balla Mihály Kiszombor.

Vontató teherverseny. I-ső lett (20 kor. díjat nyert) Gazdag Ferenc Kiszombor, II-ik lett (15 kor. díjat nyert) Pásztor Péter Kiszombor, III-ik lett (10 kor. díjat nyert) Vörös Ferenc Kiszombor, IV-ik lett (5 kor. díjat nyert) Kriván Pál Kiszombor.

Fajbaromfi kiállítás. (Sárga orpingtonoknál). Oklevelet és 5 kor. pénzdíjat nyert Gábor Máttyás Kiszombor. 5 kor. pénzdíjat nyert Simon Pál Kiszombor Bronz-pulykánál: Oklevelet és 10 korona pénzdíjat nyert Balla Jánosné Kiszombor. Pekkingi kacskánál: Diszoklevelet nyert Beyerlein Antal községi jegyző Kiszombor. Belga óriási nyulatért: Oklevelet és 5 kor. pénzdíjat nyert Gábor Máttyás Kiszombor. Versenyen kívül diszoklevelet nyert bronz-pulyka kollektívjaért Borzeczky Ella Kiszombor.

A díjak fel 12 órakor osztattak ki a kiállítás területén felállított disztributorban.

A díjak kiosztása után zeneszó mellett ünnepélyes bevonulás volt a községbe, mely a virágos kerékpárosokkal, a diszbandériummal és a hosszú sorú uri kocsi-fogatokkal gyönyörű látványt nyújtott.

A lakoma.

Déli félegy órai kezdettel a kiszombori olvasókör nagytermében 200 teretű disz-lakoma volt. Az első felköszöntőt Tallián Béla v. b. t. t. mondotta Rónay Ernőre; Rónay Ernő az összes megjelent vendégeket éllette; Hadfy Károly a gazdasági egyesület elnökségére emelte poharát, Rónay Jenő Tallián Bélát és Hervay Istvánt éllette, Hervay István Rónay Ernő köszöntője fel. Beyerlein Antal Dörmann Henriket, Lukácsy Imrét és Sierban Viktort, Tilschneider Vilmos Marton Andorra emelt poharát, Marton Andor pedig a Rónay-családok és a kiszombori gazdák hagyományos összetartásáról beszélt. Wertán István a torontálmegyei gazd. egyesület éllette, Lukácsy Imre a kiszombori gazdák törekvéseinek sikerére, Petrács György a nagy-ösziek küldöttségére emelt poharát. Viola Bálint községi bíró a gazdasági egyesület vezetőségét és Tallián Bélát éllette. Ezután beszéltek még dr. Schreiber Jakab és ismételtén Rónay Ernő és Petrács György.

Az ügétő-verseny.

Ezek d. u. 2 1/2 órakor vették kezdetüket. Különös vonzerővel bírt a tehervontató verseny, miután ily verseny ezidáig még sehol sem rendeztetett. A versenyeket rendkívül nagyszámú közönség tekintette meg, melynek soraiban megjelent hölgyek között ott voltak: Rónay Jenőné, Tallián Lola, báró Gerliczy Elsa, Borzeczky Ella, Rónay Dóra stb.

Az ügétő és tehervontató versenyek eredményét az állatkiállítás bírálati eredményénél ismertettük. A versenyek d. u. 1/25 órakor értek véget.

Este nyolc órai kezdettel fényesen sikerült bál fejezte be a napi ünnepségeket, mely a legvidámabb hangulatban egész a reggeli órákig tartott.

Felélős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1909. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p. Pancsováról: délután 5 óra 15 p. Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5:50 óra Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc. Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc. Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc. Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc. Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 02 perc.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p. Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 43 p. Szegedre: (motorkocsi) délután 1 óra 15 perc. Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p. Temesvár, Versecz, Ántalfalva—Pancsova és Alibánra reggel 3 óra 33 perc. Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc. Módosra minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 33 perc. Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután. Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt. Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor. Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

3325/1909. sz. Párdányi járás utibizottság elnökétől.

Arlejtési hirdetmény.

A párdányi—ujpécsi községi közlekedési (vicinális) közút 0-0—12-5. km. szakaszának kiépítéséhez szükséges és alább részletesen felsorolt anyagok és munkák biztosítása céljából a párdányi járási főszolgabírói hivatal helyiségében 1909. évi október 26-ának d. u. 3 órájára versenytárgyalást hirdetek, melyre a vállalkozni szándékozókat a következő adatok közlése mellett hívom meg:

1. 94-5 m³ terméskő (mintegy 2000 kgr. cm² törési határértékű, szilárdságu és fagyálló kövekből (29, 3-0 m³-es és 2, 3-75 m-es rakásokba halmozva és átadva, a műszaki közeg által kijelölt 31 helyen.

2. 5003-01 m³ zuzott kavics (mintegy 2000 kgr. cm² törési határértékű szilárdsággal bíró és fagyálló közetből), a feltételeknek megfelelően aprózva, helyszínére szállítva, ott normál 2-0 m³-es prismákban rakva és átadva (klm.-ként cirka 209 normál prisma).

3. 424-50 m³ rostált tiszta zuzalék, helyszínére szállítva, ott 1-0 m³-es prismákban átadva.

4. 94-5 m³ durva szemű, erős kvarztartalmu homok, helyszínére szállítva, ott normál 2-0 m³-es prismákban rakva és átadva.

5. 630 m³ terméskőburkolat előállítás (az anyag hozzáadása nélkül).

6. 4548-19. m³ zuzott kavics beágyazása (az anyag hozzáadása nélkül).

7. 30.321-25 m² kavics-ágy lehengerelese gőzhengerrel, a szükséges víz és lelocsolással együtt (az anyag hozzáadása nélkül).

Ajánlkozni lehet külön az 1., 2., 3., továbbá a 4., valamint az 5., 6. és végül a 7. tétel alatti szállításra, illetve munkára.

A versenyzőni óhajtok felhívtnak, hogy vonatkozó szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlataikat

„A párdányi járási utibizottság elnökéhez címezve, ajánlat a párdányi—ujpécsi községi közlekedési közút 0-0—12-5. km. szakaszának építési munkálataira“

felírással ellátva, a kitűzött nap d. u. 3 órájáig a párdányi járás főszolgabírói hivatalhoz annál is inkább igyekezzenek beadni, mivel a később érkezett, vagy távirati úton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek és tárgyalatni nem fognak.

Minden ajánlatnál az ajánlati végösszeg után számítandó 5%-nyi összeg, vagy ennek megfelelő értékű papír, mint bántéppénz az utibizottság pénztárába letétbe helyezendő.

Az 1., 2., 3. és 4. tétel alattiakhoz benyújtott ajánlatoknál mintakövek, illetve mintahomok csatolandó.

A beérkezett ajánlatok felett a torontál-vármegyei alispán ur fog dönteni, mely döntésig az ajánlattevők kötelezettségben maradnak.

Az alispán ur fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, az árakra való tekintet nélkül, szabadon választhasson, vagy pedig az összes ajánlatoktól eltekinthessen.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki műveletek, valamint az összes feltételek a párdányi járás főszolgabírói hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

A fentemlített szállításokon és munkálatokon kívül a párdányi—ittebei közlekedési közút fentartásához szükséges 500 m³ zuzott kavics szállítása szükségeltetik, a már 2. tétel alatt említett feltételek mellett (klm.-ként cirka 25 normál 2-0 m³-es prisma).

Ezen szállítás felett a járási utibizottság elnöke azonnal dönt.

Párdány, 1909. évi szeptember 23.

Hertelendy,

főszolgabíró, mint az utibizottság elnöke.

898-1.1

Hirdetmény.

A Temes-bégavölgyi vízszabályozó-társulat a tulajdonát képező s a Temes folyó jobb parti 122+850 és 126+090 km. terei és balparti 121+700 és 125+206 km. terei között fekvő, u. n. **bókai hármastest** mindkét oldalán elterülő hullámterti területeket, az azokon vonuló töltéstartestekkel egyetemben 1910. évi január 1-től számított 6 (hat) évre **kaszálásra, vagy legeltetésre bérbe adja**, megjegyezvén, hogy maguk a töltéstartestek legeltetésre csak a vízjogi törvényekben megszabott korlátozásokkal használhatók.

Az átmetszés jobb partján levő terület a töltéstartesttel együtt mintegy 60 hold 867 □-öl, a balparton levő terület a töltéstartesttel együtt mintegy 135 hold 1000 □-öl, vagyis az egész bérbe adandó terület összesen mintegy 196 hold 267 □-öl.

Az árverés folyó évi **október 26-án d. e. 9 órakor** Temesváron a társulat igazgatóságánál fog megtartatni, amely alkalommal egy a bal, mint a jobb parti területre külön-külön is, avagy együttesen mindkettőre is tehető ajánlat.

A fent jelzett határidőig benyújtandó írásbeli ajánlatokon kívül, ugyanakkor szóbeli ajánlatok is tehetőek.

Az igazgatóság fentartja a jogot arra nézve, hogy az ajánlatok közt szabadon választhasson.

Az ajánlatokhoz 10% bántéppénz melléklendő.

Módos, 1909. évi szeptember 26.

A Temes-bégavölgyi vízszab. társulat módosi szakaszmérnöksége.

896-3.1

3325/1909. sz.

897-1.1

Árverési hirdetmény.

Alólírott község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a „Gréda“ nevű szántóföldek (400 hold) buzavetés alá folyó évi **október 4-én** nyilvános árverésen 2 holdas parcellákban, készpénzfizetés mellett, bérbe fognak adatni.

Basahid, 1909. évi szeptember 25.

Szavics, jegyző.

5897/1909 sz. A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A nagybecskereki járás **gyepmesteri szolgálatára** folyó évi **október 30-iki** lejáratlalt pályázatot hirdetek.

A szolgálatért Bégaszentgyörgy község külterületén levő járási gyepmesteri telepen istállóval ellátott szabad lakás és évi 1000 korona készpénzfizetés jár, mely fizetés utólagos havi részletekben lesz felvehető.

A kinevezés egyelőre egy évi próbaidőre ideiglenes lesz.

A járandóságért tartozik a kinevezendő egyén a gyepmesteri szolgálatot a járás 25 községében a vármegyei szabályrendelet értelmében teljesíteni, állandóan 2 segédet és 2 drb jókarban levő lovat kocsi-val tartani.

Nagybecskerek, 1909. évi szept. 23.

895-3.1

Lowieser, főszolgabíró.

1427/1909. szám.

Csenta község előljáróságától.

Hirdetmény.

Csenta község piacterén egy **mélykut furása** határozatott el.

Felhívtnak mindazok, akik ezen munka elvégzésére vállalkozni óhajtanak, hogy erre vonatkozó zárt írásbeli ajánlataikat **folyó évi október hó 6-án d. e. 9 óráig** a községi előljáróságnál nyújtsák be, vagy az ugyanaznap d. e. 9 órakor tartandó nyilvános szóbeli versenytárgyaláson vegyenek részt.

Vállalkozó köteles 70—190 m. mélységig furni mindaddig, míg a II. vagy III. vízrétegből élvezhető és perccenkint minimális 40 liter vizet nem nyer. A csövek legyenek horgonyzott acélcövek, 81—83 mm. belvilágúak és 4—5 mm. vastagságúak.

A felső szivattyu lendkerekes legyen, szűrő-csővel ellátva.

Eredménytelen munka nem díjaztatik. Egy évi jólállás kívántatik.

Csenta, 1909. évi szeptember 22-én.

887-3.3

Községi előljáróság.

A Dungserszky-palotában egy irodának vagy üzletnek

alkalmas helyiség folyó évi november hó 1-étől kiadó.

Értekezhetni Steinitzer Géza irodájában.

885-3.3

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK A

„TORONTÁL“

KIADÓHIVATALÁBAN.

Uri-utca 271/15. sz. a. levő ház

szöllővel beültetett kerttel mielőbb

bérbeadó, esetleg eladó.

894-3.1

Bővebbet ugyanott.

ELSŐRENDÜ TŰZIFA,

angol antracit, salon-köszén, coaks, faszén, kovács-köszén, mindennemű deszkák, gerendák.
:: tölgyfa, mindennemű bográrfa, szöllőkaró ::

kapható

Kurländer Imrénél Nagybecskereken.

Irodai telefonszám 35.

Fatelepek telefonszám 89.

Fatelepek: Korona-utca, Aradaci-utca és Kurländer-udvar.

820-30.7

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.